

Bryssel den 11.12.2019
COM(2019) 640 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
EUROPEISKA RÅDET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN**

Den europeiska gröna given

1. INLEDNING – ATT VÄNDA EN AKUT UTMANING TILL EN UNIK MÖJLIGHET

I detta meddelande presenteras en europeisk grön giv för Europeiska unionen (EU) och dess invånare. Kommissionen upprepar här sin fasta beslutsamhet att ta itu med de klimat- och miljörelaterade utmaningar som är vår generations viktigaste uppgift. Atmosfären värms upp och klimatet förändras för varje år som går. En miljon av de åtta miljarder arterna på planeten riskerar att försvinna. Skogar och oceaner förorenas och förstörs¹.

Den europeiska gröna given är ett svar på dessa utmaningar. Den är en ny tillväxtstrategi som ska **ställa om EU till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi** där det **2050 inte längre förekommer några nettoutsläpp av växthusgaser och där den ekonomiska tillväxten har frikopplats från resursförbrukningen.**

Den ska också **skydda, bevara och förbättra EU:s naturkapital och skydda allmänhetens hälsa och välbefinnande från miljörelaterade risker och effekter.** Samtidigt måste omställningen vara **rättvis och inkluderande.** Vi måste sätta människorna i centrum och ägna särskild uppmärksamhet åt de regioner, branscher och arbetstagare som ställs inför de största utmaningarna. Eftersom det kommer att bli stora förändringar, är det ytterst viktigt att allmänheten är aktivt delaktig och känner förtroende för omställningen, för att politiken ska kunna fungera och vinna acceptans. Det behövs en ny samhörighet mellan alla slags medborgare och nationella, regionala, lokala och lokala myndigheter, det civila samhället och näringslivet, i nära samarbete med EU:s institutioner och rådgivande organ.

EU har den kollektiva förmågan att starta om sin ekonomi och sitt samhälle och få in dem på en hållbar väg. EU kan bygga vidare på sin styrka som världsledande inom klimat- och miljöåtgärder, konsumentskydd och arbetstagarrättigheter. Att minska utsläppen ytterligare är en utmaning. Det förutsätter massiva offentliga investeringar och ökade satsningar på att styra privat kapital till klimat- och miljöåtgärder och samtidigt undvika inlåsning i ohållbara metoder. EU måste gå i täten när det gäller att samordna de internationella insatserna för att skapa ett samordnat finansiellt system som främjar hållbara lösningar. Denna inledande investering är också **ett tillfälle att se till att EU tydligt slår in på en ny väg mot hållbar tillväxt för alla.** Den europeiska gröna given ska påskynda och stödja den omställning som behövs inom alla sektorer.

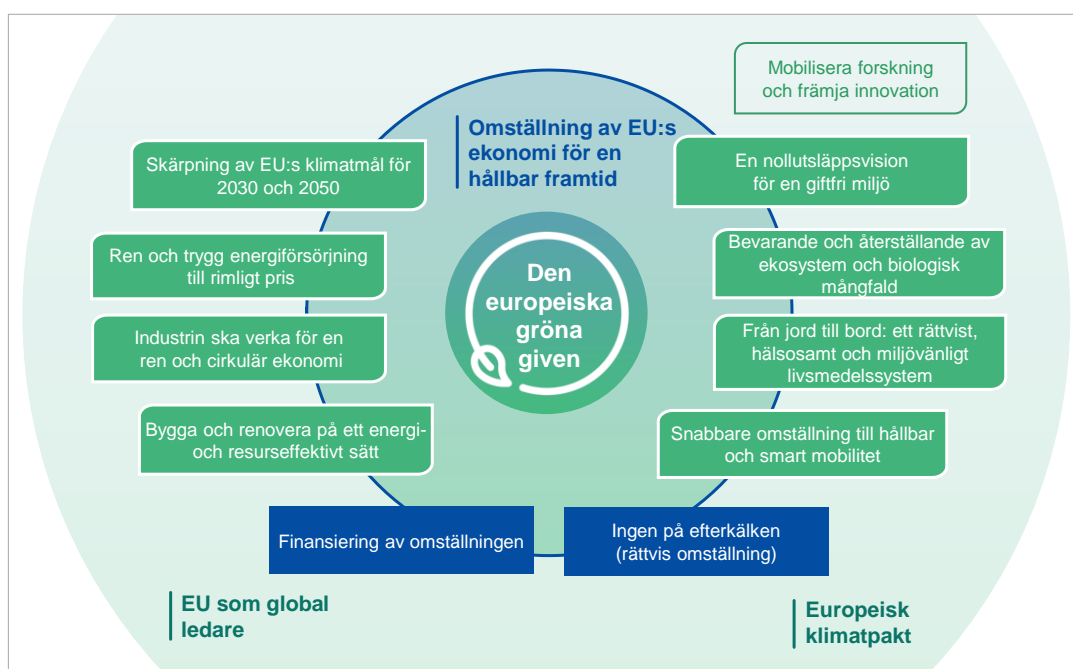
Den gröna givens miljöambitioner kan inte uppnås av EU på egen hand. Drivkrafterna bakom klimatförändringarna och förlusten av biologisk mångfald är globala och hejdas inte av nationsgränser. EU kan använda sitt inflytande, sitt kunnande och sina ekonomiska resurser för att få med sig sina grannar och partner på en mer hållbar väg. EU kommer att fortsätta att leda de internationella insatserna och vill bygga upp allianser med likasinnade. EU erkänner också behovet av att bevara sin försörjningstrygghet och konkurrenskraft även när andra är ovilliga att agera.

¹ Källor: i) Mellanstatliga panelen för klimatförändringar (IPPC): särskild rapport om effekterna av en global uppvärmning på 1,5 °C. ii) Mellanstatliga vetenskapspolitiska plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES): 2019 års rapport om biologisk mångfald och ekosystemtjänster. iii) Internationella resurspanelen: Global Resources Outlook 2019: *Natural Resources for the Future We Want*: iv) Europeiska miljöbyrån: *European environment — state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe*.

I detta meddelande presenteras en **första färdplan för de centrala politiska strategier och åtgärder som krävs för att den europeiska gröna given ska bli verklighet**. Den kommer att uppdateras i takt med att behoven utvecklas och de politiska åtgärderna utformas. Alla EU:s åtgärder och politiska strategier måste bidra till den europeiska gröna givens mål. Utmaningarna är komplexa och hänger samman med varandra. Det politiska svaret måste vara djärvt och heltäckande och syfta till att maximera fördelarna för hälsa, livskvalitet, motståndskraft och konkurrenskraft. Det förutsätter intensiv samordning för att ta vara på de tillgängliga synergieffekterna mellan alla politikområden².

Den gröna given är en viktig del av kommissionens strategi för att genomföra FN:s Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling³ samt de andra prioriteringar som står i ordförande Ursula von der Leyens politiska riktlinjer⁴. Som en del i den gröna given ska kommissionen åter rikta in den europeiska planeringsterminens process för makroekonomisk samordning på att integrera FN:s mål för hållbar utveckling, sätta hållbarhet och invånarnas välbefinnande i centrum för den ekonomiska politiken och målen för hållbar utveckling i centrum för EU:s beslutsfattande och åtgärder.

I rutan nedan illustreras den gröna givens olika delar.

Figur 1: Den europeiska gröna given

² I enlighet med vad som konstaterades i rapporten *European environment — state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe* (Europeiska miljöbyrån).

³ <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁴ Se kommissionsordförande Ursula von der Leyens politiska riktlinjer: *Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission (2019–2024), "En ambitiösare union: min agenda för Europa"*:

2. EN OMSTÄLLNING AV EU:S EKONOMI FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID

2.1. En politik för djupgående förändringar

För att genomföra den europeiska gröna given finns det behov av att ställa om politiken för ren energiförsörjning i ekonomi, industri, produktion, konsumtion, storskalig infrastruktur, transporter, livsmedel, jordbruk, byggverksamhet, skatter och socialpolitik. För att nå dessa mål måste vi sätta högre värde på skydd och återställande av naturliga ekosystem, hållbar resursanvändning och förbättringar av människors hälsa. Det är här som djupgående förändringar behövs bäst och kan skapa störst nytta för EU:s ekonomi, samhälle och naturliga miljö. EU bör också främja och investera i den digitala omställning och de digitala verktyg som krävs, eftersom dessa är förutsättningar för förändringarna.

Även om alla dessa åtgärdsområden är nära sammanlänkade och stärker varandra måste man vara mycket uppmärksam när det krävs kompromisser mellan ekonomiska, miljömässiga och sociala mål. I den gröna given kommer alla politiska verktyg att användas konsekvent: reglering och standardisering, investeringar och innovation, nationella reformer, dialog med arbetsmarknadens parter och internationellt samarbete. Den europeiska pelaren för sociala rättigheter kommer att vara vägledande så att ingen sätts på undantag.

Enbart nya åtgärder räcker inte till för att uppnå den europeiska gröna given mål. Förutom nya initiativ vill kommissionen också samarbeta med medlemsstaterna och intensifiera EU:s insatser för att se till att gällande lagstiftning och politik av betydelse för den gröna given verkställs och genomförs verkningsfullt.

2.1.1. Skärpning av EU:s klimatmål för 2030 och 2050

Kommissionen har redan slagit fast en tydlig vision om hur klimatneutralitet kan ha uppnåtts 2050⁵. Denna vision bör ligga till grund för den långsiktiga strategi som EU i början av 2020 ska lägga fram enligt Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar. För att tydligt fastställa villkoren för en fungerande och rättvis omställning, skapa förutsägbarhet för investerarna och säkerställa att omställningen är oåterkallelig kommer **kommissionen att lägga fram ett förslag om den första europeiska klimatlagen i mars 2020.** På så sätt byggs målet om klimatneutralitet 2050 in i lagstiftningen. Klimatlagen är även avsedd att säkerställa att all EU-politik bidrar till målet om klimatneutralitet och att alla sektorer drar sitt strå till stacken.

EU har redan börjat modernisera och **ställa om ekonomin för att uppnå klimatneutralitet.** Mellan 1990 och 2018 minskade utsläppen av växthusgaser med 23 %, medan ekonomin växte med 61 %. Dagens politik kan dock endast minska utsläppen av växthusgaser med 60 % fram till 2050. Mycket återstår att göra, med början i mer ambitiösa klimatåtgärder det kommande decenniet.

Senast sommaren 2020 tänker kommissionen lägga fram en konsekvensbedömd plan för att **höja EU:s mål för minskade växthusgasutsläpp för 2030 till minst 50 % och helst 55 %, jämfört med 1990, på ett ansvarsfullt sätt.** För att uppnå dessa ytterligare minskningar av växthusgasutsläppen tänker kommissionen senast i juni 2021 se över och vid behov föreslå ändringar av alla relevanta klimatrelaterade politiska instrument. Här

⁵ *En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi, COM(2018) 773.*

ingår systemet för handel med utsläppsrätter⁶, inbegripet en eventuell utvidgning av EU:s utsläppshandel till nya sektorer, medlemsstaternas mål för minskningar av utsläpp i sektorer utanför systemet för handel med utsläppsrätter⁷ samt förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk⁸. Kommissionen kommer att föreslå ändringar av klimatlagen för att uppdatera den i enlighet med detta.

Dessa politiska reformer kommer att bidra till en effektiv koldioxidprissättning i hela ekonomin. Det kommer också att uppmuntra förändringar av konsumenternas och företagens beteende och underlätta ökade hållbara offentliga och privata investeringar. De olika prisinstrumenten måste komplettera varandra och tillsammans bilda en sammanhängande politisk ram. Det är också viktigt att se till att beskattningen är anpassad till klimatmålen. Kommissionen tänker föreslå en översyn av energiskattedirektivet⁹, med inriktning på miljöfrågor, och föreslå att man utnyttjar de bestämmelser i fördragen som låter Europaparlamentet och rådet anta förslag på detta område med det ordinarie lagstiftningsförfarandet med omröstning med kvalificerad majoritet, i stället för enhällighet.

Så länge som ett antal internationella partner inte har samma ambitionsnivå som EU finns det risk för koldioxidläckage, antingen därför att produktionen flyttar från EU till länder med lägre ambitionsnivå i fråga om utsläppsminskningar eller därför att produkter från EU ersätts med mer koldioxidintensiva importvaror. Om denna risk förverkligas minskar inte de globala utsläppen, vilket skulle motverka EU:s och EU-företagens ansträngningar att uppnå Parisavtalets globala klimatmål.

Om skillnader i ambitionsnivå i världen kvarstår, samtidigt som EU ökar sina klimatambitioner, **tänker kommissionen föreslå en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen i vissa sektorer för att minska risken för koldioxidläckage.** Detta skulle säkerställa att importpriserna bättre återspeglar produkternas koldioxidinnehåll. Denna åtgärd är tänkt att utformas så att den överensstämmer med Världshandelsorganisationens regler och EU:s övriga internationella åtaganden. Den är ett alternativ till de åtgärder¹⁰ som inriktas på risken för koldioxidläckage i EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Kommissionen tänker anta en ny, mer långtgående EU-strategi för klimatanpassning. Detta är nödvändigt, eftersom klimatförändringarna kommer att fortsätta att skapa stora påfrestningar i Europa trots satsningarna på kompensation. Det är mycket viktigt att stärka insatserna för klimatsäkring, uppbyggnad av motståndskraft, förebyggande och beredskap. Arbetet med klimatanpassning bör fortsätta för att påverka offentliga och privata investeringar, även i naturbaserade lösningar. Det blir viktigt att se till att investerare, försäkringsbolag, företag, städer och enskilda i hela EU kan få tillgång till uppgifter och utveckla instrument för att integrera klimatförändringarna i sina riskhanteringsrutiner.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG.

⁷ Förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013.

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU.

⁹ Rådets direktiv 2003/96/EG om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet.

¹⁰ Exempelvis kostnadsfri tilldelning av utsläppsrätter eller kompensation för ökade elkostnader.

2.1.2. Ren och trygg energiförsörjning till rimligt pris

En ytterligare minskning av energisystemets koldioxidutsläpp är avgörande för att nå klimatmålen 2030 och 2050. Produktion och användning av energi i de ekonomiska sektorerna står för mer än 75 % av EU:s utsläpp av växthusgaser. Energieffektivitet måste prioriteras. En energisektor måste utvecklas som till stor del bygger på förnybar energi, i kombination med en snabb utfasning av kol, samtidigt som fossila bränslen fastas ut i gassektorn. Samtidigt behöver EU:s energiförsörjning vara trygg för konsumenterna och företagen och hålla rimliga priser. För att det ska kunna ske behöver energimarknaden i EU vara helt integrerad, sammankopplad och digitaliserad och samtidigt teknikneutral.

Medlemsstaterna ska lägga fram sina reviderade energi- och klimatplaner i slutet av 2019. Enligt förordningen om styrningen av energiunionen och klimatåtgärder¹¹ bör dessa planer innehålla ambitiösa nationella bidrag till de EU-täckande målen. Kommissionen kommer att bedöma om planernas ambitionsnivå är tillräcklig och annars behovet av ytterligare åtgärder. Detta kommer att tjäna som underlag för processen med höjda klimatambitioner för 2030, för vilken kommissionen tänker se över och föreslå en översyn, där så behövs, av den relevanta energilagstiftningen senast i juni 2021. När medlemsstaterna börjar uppdatera sina nationella energi- och klimatplaner under 2023 bör dessa återspegla de nya klimatambitioner. Kommissionen kommer att fortsätta att se till att all relevant lagstiftning tillämpas strikt.

Konsumenterna bör involveras i omställningen till ren energi och de bör tjäna på den. Förnybar energi kommer att spela en viktig roll. Mer vindkraft till havs får stor betydelse, med utgångspunkt i regionalt samarbete mellan medlemsstaterna. En smart integrering av förnybar energi, energieffektivitet och andra hållbara lösningar i alla sektorer kommer att bidra till minskade koldioxidutsläpp till lägsta möjliga kostnad. Att förnybar energi snabbt blivit billigare har i kombination med förbättrad utformning av stödpolitiken redan minskat den inverkan som utbyggnaden av förnybar energi haft på hushållens energikostnader. Kommissionen kommer i mitten av 2020 att lägga fram åtgärder för att bidra till smart integration. Samtidigt kommer minskningen av koldioxidutsläpp i gassektorn att underlättas, bl.a. genom ett ökat stöd till utvecklingen av koldioxidsnåla gaser, genom en framsynt utformning av en konkurrensutsatt och koldioxidsnål gasmarknad samt genom hantering av frågan om energirelaterade utsläpp av metan.

Risken för energifattigdom måste åtgärdas för hushåll som inte har råd med centrala energitjänster som garanterar en grundläggande levnadsstandard. Ändamålsenliga program, t.ex. finansieringssystem för hushåll för husrenoveringar, kan få ned energiräkningarna och bidra till en bättre miljö. Under 2020 kommer kommissionen att ta fram riktlinjer för att hjälpa medlemsstaterna att åtgärda energifattigdomen.

Omställningen till klimatneutralitet förutsätter också smart infrastruktur. Ett ökat gränsöverskridande och regionalt samarbete hjälper oss att uppnå fördelarna med en omställning till ren energi till rimligt pris. Regelverket för energiinfrastruktur, däribland förordningen om transeuropeiska energinät¹², måste ses över så att det överensstämmer med klimatneutralitetsmålet. Regelverket bör främja spridning av innovativ teknik och infrastruktur, t.ex. smarta elnät, vätgasnät, energilagring samt avskiljning, lagring och användning av koldioxid, och dessutom göra det möjligt att integrera olika sektorer. En

¹¹ Förordning (EU) 2018/1999 om styrningen av energiunionen och klimatåtgärder.

¹² Transeuropeiska nät – förordningen om transeuropeiska energinät.

del av den infrastruktur och de anläggningar som redan finns kommer att behöva upgraderas så att de fortfarande är ändamålsenliga och klimattåliga.

2.1.3. *Industrin ska verka för en ren och cirkulär ekonomi*

För att uppnå en klimatneutral och cirkulär ekonomi måste industrin delta fullt ut. Det tar 25 år – en generation – att ställa om en industrisektor och alla värdekedjor. För att omställningen ska bli klar till 2050 måste beslut fattas och åtgärder vidtas de närmaste fem åren.

Från 1970 till 2017 tredubblades den globala materialutvinningen, den fortsätter att växa¹³ och utgör nu en allvarlig global risk. Omkring hälften av de totala utsläppen av växthusgaser och över 90 % av förlusten av biologisk mångfald och vattenstress härrör från resursutvinning och bearbetning till material, bränsle och livsmedel. EU:s industri har inlett omställningen, men står fortfarande för 20 % av EU:s utsläpp av växthusgaser. Industrin är fortfarande för ”linjär” och beroende av genomströmning av nya material som utvinns, säljs och bearbetas till varor och slutligen blir till avfall eller utsläpp. Endast 12 % av de material som används är återvunna¹⁴.

Omställningen utgör ett tillfälle att bygga ut hållbar och sysselsättningsskapande ekonomisk verksamhet. Det finns en betydande potential på världsmarknaden för lågutsläppsteknik och hållbara produkter och tjänster. Den cirkulära ekonomin erbjuder dessutom stora möjligheter till nya verksamheter och jobb. Omställningen går dock alldeles för långsamt, och framstegen är begränsade och ojämna. Den europeiska gröna given ska stödja och påskynda EU:s omställning till en hållbar modell med tillväxt för alla.

I mars 2020 tänker kommissionen anta en industristrategi för EU för att hantera den dubbla utmaning som den gröna omställningen och den digitala omställningen innebär. EU måste ta vara på potentialen i den digitala omställningen, som är en nyckelfaktor för att uppnå den gröna givens mål. Tillsammans med industristrategin ska **en ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin** bidra till att modernisera EU:s ekonomi och ta vara på den cirkulära ekonomins möjligheter hemma och på världsmarknaden. Ett centralt mål för den nya politiska ramen blir att stimulera utvecklingen av pionjärmarknader för klimatneutrala och cirkulära produkter i och utanför EU.

Energiintensiva industrier, t.ex. stål-, kemi- och cementindustrin, är oundgängliga för EU:s ekonomi eftersom de ligger till grund för flera viktiga värdekedjor. Det är mycket viktigt att minska koldioxidutsläppen i den energiintensiva industrin och att modernisera den. Rekommendationerna från högnivågruppen för energiintensiva industrier visar branschens engagemang för dessa mål¹⁵.

Handlingsplanen för den cirkulära ekonomin kommer att omfatta en strategi för hållbara produkter för att stödja en cirkulär konstruktion av alla produkter enligt gemensamma metoder och principer. Att minska på och återanvända material ska prioriteras före återvinning av dem. Handlingsplanen ska främja nya affärsmodeller och fastställa minimikrav som hindrar att miljöskadliga produkter släpps ut på marknaden i EU. Producentansvaret kommer också att utökas.

¹³ [Global Resources Outlook 2019: Natural Resources for the Future We Want](#), internationella resurspanelen.

¹⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=cei_srm030&plugin=1

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/IP_19_6353

Handlingsplanen för den cirkulära ekonomin är visserligen tänkt att bli vägledande för omställningen i alla sektorer, men insatserna kommer särskilt att inriktas på resursintensiva sektorer som textil, bygg- och anläggningsverksamhet, elektronik och plast. Kommissionen tänker följa upp 2018 års plaststrategi och bl.a. fokusera på åtgärder mot avsiktligt tillsatta mikroplaster och oavsiktliga utsläpp av plast från exempelvis textilier och däckslitage. Kommissionen kommer att ta fram krav på att alla förpackningar på EU-marknaden senast 2030 ska vara återanvändbara eller återvinningsbara på ett ekonomiskt rimligt sätt, utveckla ett regelverk för biologiskt nedbrytbara och biobaserade plaster och vidta åtgärder i fråga om engångsplast.

Handlingsplanen för den cirkulära ekonomin kommer också att innehålla **åtgärder för att uppmuntra företagen att erbjuda och göra det möjligt för konsumenterna att välja återanvändbara, hållbara och reparerbara produkter.** Man ska analysera om det behöver införas en rätt att få produkter reparerade och hejda planerat åldrande hos produkter, särskilt elektronik. Konsumentpolitiken ska hjälpa konsumenterna att fatta välgrundade beslut och spela en aktiv roll i den gröna omställningen. Nya affärsmodeller som bygger på att hyra och dela varor och tjänster kommer att vara viktiga, förutsatt att de är verkligt hållbara och håller rimliga priser.

Tillförlitlig, jämförbar och kontrollerbar information spelar också en viktig roll för att göra det möjligt för köparna att fatta mer hållbara beslut och minska risken för ”grönmålning”. Företag som framför ”gröna påståenden” bör styrka dessa enligt en standardmetod för bedömning av miljöpåverkan. Kommissionen kommer att intensifiera sin tillsyn och andra åtgärder för att motverka falska gröna påståenden. Digitaliseringen kan också bidra till att förbättra tillgången till information om egenskaperna hos produkter som säljs i EU. Ett elektroniskt produktpass skulle t.ex. kunna ge information om en produkts ursprung, sammansättning, möjligheter till reparation och demontering samt hantering när den tjänat ut. Myndigheterna, däribland EU-institutionerna, bör föregå med gott exempel och se till att deras upphandling är grön. Kommissionen kommer att föreslå ytterligare lagstiftning och vägledning om grön offentlig upphandling.

En hållbar produktpolitik kan också avsevärt minska avfallsmängderna. Om avfall inte kan undvikas måste dess ekonomiska värde tas till vara och dess inverkan på miljön och på klimatförändringarna undvikas eller minimeras. Detta kräver ny lagstiftning, med mål och åtgärder för att ta itu med överförpackning och avfallsgenerering. Samtidigt bör företagen i EU kunna dra nytta av en stabil och integrerad inre marknad för returråvaror och biprodukter. Detta förutsätter ett fördjupat samarbete mellan värdekedjorna, där ett exempel är alliansen för cirkulär plast. Kommissionen kommer att överväga lagfästa krav för att stärka marknaden för returråvaror med obligatoriskt återvunnet material (t.ex. förpackningar, fordon, byggmaterial och batterier). För att förenkla avfallshanteringen för enskilda och se till att företagen får renare returråvaror kommer kommissionen också att föreslå en EU-modell för sopsortering. Kommissionen anser att EU bör sluta att exportera sitt avfall utanför EU och kommer därför att se över bestämmelserna om avfallstransporter och olaglig export.

Tillgången till resurser är också en strategisk säkerhetsfråga för EU:s ambition att genomföra den gröna given. En av förutsättningarna för att åstadkomma denna omställning är därför att trygga en hållbar råvaruförsörjning, särskilt av kritiska råvaror för ren teknik, digitala tillämpningar och rymd- och försvarstillämpningar, genom diversifiering av försörjningen från både primära och sekundära källor.

EU:s industri behöver ”klimat- och resurspionjärer” som före 2030 utvecklar de första kommersiella tillämpningarna av banbrytande teknik inom viktiga industrisektorer.

Prioriterade områden är bl.a. rent väte, bränsleceller och andra alternativa bränslen, energilagring samt avskiljning, lagring och användning av koldioxid. Till exempel tänker kommissionen stödja banbrytande teknik för rent stål som leder till koldioxidfri stålproduktion senast 2030, och tänker undersöka om en del av den finansiering som håller på att likvideras inom Europeiska kol- och stålgemenskapen kan tas i anspråk. Mer allmänt kommer innovationsfonden i EU:s utsläppshandelssystem att bidra till att driftsätta sådana storskaliga, innovativa projekt.

Det är mycket viktigt att främja nya former av samarbete med näringslivet och investeringar i strategiska värdekedjor. Kommissionen kommer att fortsätta att genomföra den strategiska handlingsplanen för batterier och stödja den europeiska batterialliansen. Kommissionen ska under 2020 föreslå lagstiftning för en trygg, cirkulär och hållbar värdekedja för alla slags batterier, bl.a. för att försörja den växande marknaden för elfordon. Kommissionen tänker även stödja andra initiativ som leder till allianser och storskalig kraftsamling, till exempel i form av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse, där målinriktat, tidsbegränsat statligt stöd kan bidra till att bygga upp nya innovativa värdekedjor.

Digital teknik är en viktig möjliggörande faktor för att uppnå den gröna givens hållbarhetsmål i många olika sektorer. Kommissionen ämnar överväga åtgärder för att se till att digital teknik som artificiell intelligens, 5G, moln, edge computing och sakernas internet kan påskynda och maximera politikens effekter för att hantera klimatförändringar och skydda miljön. Digitaliseringen innebär också nya möjligheter till distansövervakning av luft- och vattenföroreningar, och till övervakning och optimering av hur energi- och naturresurser används. Samtidigt behöver EU en digital sektor som sätter hållbarhet i centrum. Kommissionen tänker även överväga åtgärder för att förbättra IKT-sektorns energieffektivitet och cirkularitet, inom allt från bredbandsnät till datacentraler och IKT-apparater. Kommissionen kommer att bedöma behovet av ökad öppenhet kring de elektroniska kommunikationstjänsternas miljöpåverkan, strängare åtgärder vid utbyggnad av nya nät och fördelarna med att stödja återvinningssystem för att uppmuntra människor att lämna tillbaka oönskade apparater som mobiltelefoner, surfplattor och laddare.

2.1.4. Att bygga och renovera på ett energi- och resurseffektivt sätt

Att bygga, använda och renovera byggnader kräver betydande mängder energi och mineralresurser (t.ex. sand, grus och cement). Byggnader står också för 40 % av energiförbrukningen. I dag ligger den årliga renoveringstakten av byggnadsbeståndet på 0,4–1,2 % i medlemsstaterna. Denna takt behöver minst fördubblas för att EU:s energi- och klimatmål ska kunna uppnås. Samtidigt har 50 miljoner konsumenter svårt att hålla sina bostäder tillräckligt varma.

För att ta itu med den dubbla utmaningen med energieffektivitet och rimliga priser bör EU och medlemsstaterna **sätta igång en ”renoveringsvåg” i offentliga och privata byggnader.** Ökad renoveringstakt är visserligen en utmaning, men renoveringar sänker energikostnaderna och kan minska energifattigdomen. Det kan också främja byggsektorn och är ett sätt att stödja små och medelstora företag och lokala jobb.

Kommissionen kommer att strikt **tillämpa lagstiftningen om byggnaders energiprestanda.** Detta ska inledas 2020 med en bedömning av medlemsstaternas nationella långsiktiga renoveringsstrategier¹⁶. Kommissionen kommer också att börja

¹⁶ Som en del av kraven i direktivet om byggnaders energiprestanda.

undersöka möjligheterna att inkludera utsläpp från byggnader i EU:s handel med utsläppsrätter, som ett led i en mer övergripande satsning för att se till att de relativa priserna på olika energikällor sänder rätt signaler för energieffektivitet. Dessutom tänker kommissionen se över byggproduktförordningen¹⁷. Förordningen bör garantera att konstruktionen av nya och renoverade byggnader i alla skeden överensstämmer med den cirkulära ekonomins behov och leder till ökad digitalisering och klimatsäkring av byggnadsbeståndet.

Samtidigt föreslår kommissionen samarbete med de berörda parterna om ett nytt renoveringsinitiativ 2020. Det ska bl.a. omfatta en öppen plattform som sammanför fastighets- och byggsektorn, arkitekter och ingenjörer och lokala myndigheter för att undanröja hinder för renoveringar. Initiativet ska också omfatta innovativa finansieringsupplägg inom InvestEU. Dessa kan vara inriktade på bostadsföreningar eller energitjänsteföretag som kan genomföra renoveringar, bl.a. genom avtal om energiprestanda. Ett viktigt mål blir att organisera renoveringsarbetet i större block för att dra nytta av bättre finansieringsvillkor och stordriftsfördelar. Kommissionen kommer också att arbeta för att undanröja nationella regleringshinder som hämmar investeringar i energieffektivitet i hyreshus och hus med flera ägare. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas renovering av subventionerade bostäder, för att hjälpa hushåll som har svårt att betala sina energikostnader. Fokus bör också läggas på renovering av skolor och sjukhus, eftersom de pengar som sparas in tack vare effektiva byggnader blir tillgängliga för att finansiera utbildning och folkhälsa.

2.1.5. Snabbare omställning till hållbar och smart mobilitet

Transporterna står för en fjärdedel av EU:s utsläpp av växthusgaser och fortsätter att öka. För att uppnå klimatneutralitet måste transportutsläppen minska med 90 % fram till 2050. Transporter med väg, järnväg, flyg och sjöfart måste alla bidra till minskningen. För hållbara transporter krävs att trafikanterna först och främst erbjuds billigare, mer tillgängliga, sundare och renare alternativ till sina nuvarande mobilitetsvanor. Kommissionen kommer 2020 att anta en strategi för hållbar och smart mobilitet som inriktas på denna utmaning och åtgärdar alla utsläppskällor.

De multimodala transporterna behöver starkt stöd. Detta skulle öka transportsystemets effektivitet. En prioritering bör vara att en betydande del av de 75 % av de inre godstransporter som i dag fraktas på väg flyttas över till järnväg och inre vattenvägar. Detta kommer att kräva åtgärder för bättre förvaltning av och ökad kapacitet på järnvägar och inre vattenvägar, som kommissionen tänker lägga fram senast 2021. Kommissionen överväger också att dra tillbaka och lägga fram ett nytt förslag om ändring av direktivet om kombinerad transport¹⁸ för att göra det till ett effektivt verktyg för att stödja multimodala godstransporter med järnvägs- och vattenvägstransporter, inklusive närsjöfart. På luftfartsområdet kommer arbetet med att anta kommissionens förslag om ett verkligt gemensamt europeiskt luftrum att behöva återupptas, eftersom det skulle bidra till en betydande minskning av luftfartens utsläpp.

Automatiserad och uppkopplad multimodal mobilitet kommer att spela en allt större roll, tillsammans med smarta trafikstyrningssystem som möjliggörs genom digitalisering.

¹⁷ Förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG.

¹⁸ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 92/106/EEG om gemensamma regler för vissa former av kombinerad transport av gods mellan medlemsstaterna, COM(2017) 648.

Transportsystemet och infrastrukturen i EU kommer att anpassas till nya hållbara mobilitetstjänster som kan minska trängsel och föroreningar, särskilt i tätorter. Kommissionen kommer genom sina finansieringsinstrument, t.ex. Fonden för ett sammanlänkat Europa, att bidra till utvecklingen av smarta system för trafikstyrning och integrerade mobilitetslösningar.

Transportpriserna måste återspegla den inverkan som transporterna har på miljön och på hälsan. Subventioner av fossila bränslen bör upphöra, och i samband med översynen av energiskattedirektivet kommer kommissionen att titta närmare på de nuvarande undantagen från skatteplikt, bl.a. för flyg- och fartygsbränsle, och hur man bäst ska täppa till eventuella kryphål. Samtidigt tänker kommissionen också föreslå att EU:s handel med utsläppsrätter utvidgas till sjöfartssektorn och att antalet utsläppsrätter i utsläppshandelssystemet som tilldelas kostnadsfritt till flygbolag minskas. Detta kommer att samordnas med åtgärder på global nivå, särskilt inom Internationella civila luftfartsorganisationen och Internationella sjöfartsorganisationen. Kommissionen kommer också att ägna ny politisk uppmärksamhet åt hur man kan uppnå effektiva vägavgifter i EU. Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att bibehålla den höga ambitionsnivån i kommissionens ursprungliga förslag till Eurovinjettdirektivet¹⁹, och är berett att dra tillbaka det om det behövs och föreslå alternativa åtgärder.

EU bör samtidigt **bygga ut produktion och användning av hållbara alternativa drivmedel.** År 2025 kommer omkring 1 miljon offentliga laddnings- och tankstationer att behövas för de 13 miljoner utsläppsfria och utsläppssnåla fordon som spås köra på vägarna i EU. Kommissionen kommer att stödja utbyggnaden av offentliga laddnings- och tankstationer där det finns kvardröjande luckor, särskilt för långresor och i glesbefolkade områden, och kommer så snart som möjligt att inleda en ny ansökningsomgång för att stödja detta. Dessa åtgärder ska komplettera de nationella åtgärderna. Kommissionen kommer att överväga lagstiftning för att främja produktion och användning av hållbara alternativa bränslen för de olika transportslagen. Kommissionen kommer också att se över direktivet om infrastruktur för alternativa bränslen²⁰ och förordningen om transeuropeiska transportnät för att påskynda införandet av utsläppsfria och utsläppssnåla fordon och fartyg.

Transporterna bör bli avsevärt mindre förorenande, särskilt i städerna. Utsläpp, trängsel, och bättre kollektivtrafik bör åtgärdas med en kombination av insatser. Kommissionen tänker föreslå strängare krav på utsläpp av luftföroreningar från fordon med förbränningsmotorer. Kommissionen kommer också att senast i juni 2021 föreslå en översyn av lagstiftningen om utsläpp av koldioxid från personbilar och lätta nyttofordon, så att det finns en tydlig väg från och med 2025 mot utsläppsfri mobilitet. Samtidigt tänker kommissionen överväga att utöka EU:s handel med utsläppsrätter till vägtransporter, som ett komplement till befintliga och framtida krav på koldioxidutsläpp från fordon. Kommissionen tänker vidta åtgärder i fråga om sjöfart, bland annat för att reglera de mest förorenande fartygens tillträde till EU:s hamnar och ålägga fartyg i hamn att använda el från land. På liknande sätt bör luftkvaliteten nära flygplatser förbättras genom att man tar itu med utsläppen av föroreningar från flygplan och flygplatsverksamhet.

¹⁹ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 1999/62/EG om avgifter på tunga godsfordon för användningen av vissa infrastrukturer, COM(2017) 275.

²⁰ Direktiv 2014/94/EU om utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen.

2.1.6. Från jord till bord: ett rättvist, hälsosamt och miljövänligt livsmedelssystem

Europeisk mat är känd för att vara säker, näringsrik och av hög kvalitet. Den bör nu också bli **det globala riktmärket för hållbarhet.** Även om omställningen till mer hållbara system har inletts, är det fortfarande en utmaning att utspisa en snabbt växande världsbefolkning med dagens produktionsmönster. Livsmedelsproduktionen leder fortfarande till föroreningar av luft, vatten och mark, bidrar till förlusten av biologisk mångfald och klimatförändringar och förbrukar för stora mängder naturresurser, samtidigt som en stor del av livsmedlen går till spillo. Samtidigt bidrar dåliga matvanor till fetma och sjukdomar som cancer.

Det finns nya möjligheter för alla aktörer i livsmedelskedjan. Ny teknik och vetenskapliga upptäckter kommer i kombination med ökad medvetenhet hos allmänheten och ökad efterfrågan på hållbara livsmedel att vara till nytta för alla berörda parter. Kommissionen tänker under våren 2020 presentera en strategi från jord till bord som täcker alla länkar i livsmedelskedjan och banar väg för en mer hållbar livsmedelspolitik.

EU:s jordbrukare och fiskare är nyckeln till att hantera omställningen. Strategin kommer att stärka insatserna för att ta itu med klimatförändringarna, skydda miljön och bevara den biologiska mångfalden. Den gemensamma jordbrukspolitiken och den gemensamma fiskeripolitiken förblir viktiga verktyg för att stödja dessa insatser och samtidigt garantera en rimlig utkomst för jordbrukare och fiskare och deras familjer. Enligt kommissionens förslag till den gemensamma jordbrukspolitiken 2021–2027 ska minst 40 % av den gemensamma jordbrukspolitikens totala budget och minst 30 % av havs- och fiskerifonden bidra till klimatåtgärder.

Kommissionen tänker samarbeta med Europaparlamentet och rådet för att **hålla åtminstone denna ambitionsnivå i förslagen.** Med tanke på att den reviderade gemensamma jordbrukspolitiken sannolikt inte kommer att starta förrän i början av 2022 vill kommissionen samarbeta med medlemsstaterna och de berörda parterna för att se till att de nationella strategiska planerna för jordbruket redan från början återspeglar ambitionen i den gröna given och strategin från jord till bord. Kommissionen tänker se till att dessa strategiska planer bedöms enligt stabila klimat- och miljökriterier. Planerna bör leda till användning av hållbara metoder, t.ex. precisionsjordbruk, ekologiskt jordbruk, agroekologi, skogsjordbruk och strängare djurskyddsnormer. Genom att fokus flyttas från efterlevnad till resultat bör åtgärder som t.ex. miljösystem belöna jordbrukare för förbättrad miljö- och klimatprestanda, inklusive hantering och lagring av kol i marken, och förbättrad näringsämneshantering som förbättrar vattenkvaliteten och minskar utsläppen. Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsstaterna för att ta vara på potentialen hos hållbara fisk- och skaldjursprodukter som livsmedel med låga koldioxidutsläpp.

De strategiska planerna måste spegla en högre ambitionsnivå för att avsevärt minska användningen av och riskerna med kemiska bekämpningsmedel, gödselmedel och antibiotika. Kommissionen kommer att fastställa vilka åtgärder, däribland lagstiftning, som behövs för att åstadkomma dessa minskningar efter en dialog med de berörda parterna. Den areal som odlas ekologiskt behöver också öka i Europa. EU måste utveckla innovativa sätt att skydda skördar från skadegörare och sjukdomar och ta hänsyn till den roll som ny innovativ teknik kan spela för att förbättra livsmedelssystemets hållbarhet och samtidigt se till att livsmedlen är säkra.

Strategin från jord till bord ska också bidra till den cirkulära ekonomin. Syftet är att minska miljöpåverkan från livsmedelsindustrin och detaljhandeln genom att vidta

åtgärder inom transport, lagring, förpackning och livsmedelsavfall. Detta är tänkt att omfatta åtgärder för att bekämpa livsmedelsbedrägerier, bl.a. genom förstärkning av tillsyns- och utredningskapaciteten på EU-nivå, och en ny process för att identifiera nya innovativa livsmedels- och foderprodukter, t.ex. livsmedel som är baserade på alger.

Slutligen ska man inom strategin från jord till bord sträva efter att **stimulera hållbar livsmedelskonsumtion och främja hälsosamma livsmedel till rimliga priser för alla**. Importerade livsmedel som inte uppfyller EU:s miljökrav är inte tillåtna på marknaderna i EU. Kommissionen tänker föreslå åtgärder för att hjälpa konsumenterna att välja hälsosam, hållbar kost och minska livsmedelssvinnet. Kommissionen tänker undersöka nya sätt att ge konsumenterna bättre information, t.ex. digitalt, om var livsmedlet kommer ifrån, vilket näringsvärde det har och hur det påverkar miljön. Strategin från jord till bord ska också innehålla förslag för att förbättra jordbrukarnas ställning i värdekedjan.

2.1.7. Bevarande och återställande av ekosystem och biologisk mångfald

Ekosystem tillhandahåller viktiga tjänster som livsmedel, färskvatten, ren luft och livsmiljöer. De lindrar följderna av naturkatastrofer, skadegörare och sjukdomar och bidrar till att reglera klimatet. EU uppfyller dock inte några av sina viktigaste miljömål för 2020, t.ex. Aichi-målen enligt konventionen om biologisk mångfald. EU och dess globala partner måste stoppa förlusten av biologisk mångfald. Den globala rapporten²¹ från den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster från 2019 visar på en världsomfattande urholkning av den biologiska mångfalden, främst beroende på förändringar av hur land och hav används, direkt exploatering av naturresurser och klimatförändringar som den tredje viktigaste orsaken till förlusten av biologisk mångfald.

Partskonferensen för konventionen om biologisk mångfald i Kunming i Kina i oktober 2020 blir ett tillfälle för världen att anta en stabil global ram för att hejda förlusten av biologisk mångfald. För att se till att EU spelar en nyckelroll tänker kommissionen **senast i mars 2020 lägga fram en strategi för biologisk mångfald**, som ska följas upp med särskilda åtgärder under 2021. Strategin är tänkt att beskriva EU:s ståndpunkt inför partskonferensen, med globala mål för skydd av biologisk mångfald och åtaganden för att ta itu med de viktigaste orsakerna till förlust av biologisk mångfald i EU, med stöd av mätbara mål som inriktas på de allvarligaste orsakerna till förlust av biologisk mångfald.

I strategin för biologisk mångfald ska specifika åtgärder för att nå dessa mål anges. Det kan bli fråga om kvantifierade mål, t.ex. ökad täckning av skyddade områden till havs och i land med stor biologisk mångfald, som bygger på Natura 2000-nätverket. Medlemsstaterna bör också stärka det gränsöverskridande samarbetet för att mer effektivt skydda och återställa områdena i Natura 2000-nätverket. Kommissionen tänker ange vilka åtgärder, däribland lagstiftning, som kan hjälpa medlemsstaterna att förbättra och återställa skadade ekosystem till god ekologisk status, inklusive kolrika ekosystem. Strategin för biologisk mångfald kommer också att innehålla förslag om att miljöanpassa europeiska städer och att öka den biologiska mångfalden i stadsområden. Kommissionen kommer att överväga att utarbeta en plan för att återställa naturen och titta på hur finansiering kan hjälpa medlemsstaterna att nå detta mål.

²¹ <https://ipbes.net/news/ipbes-global-assessment-preview>

All EU-politik bör bidra till att bevara och återställa Europas naturkapital²². I den strategi från jord till bord som beskrivs i avsnitt 2.1.6 kommer användningen av bekämpningsmedel och gödsel i jordbruket att tas upp. Arbetet fortsätter inom den gemensamma fiskeripolitiken för att minska de negativa effekter som fiske kan ha på ekosystemen, särskilt i känsliga områden. Kommissionen kommer också att stödja bättre sammanhängande och väl förvaltade marina skyddade områden.

Skogsekosystemen utsätts för allt större press till följd av klimatförändringarna. EU:s skogstäckta areal behöver förbättras och utökas för att EU ska bli klimatneutralt och ha en sund miljö. Hållbar återbeskogning, ny skogsplantering och återställande av utarmade skogar kan öka upptaget av koldioxid och samtidigt förbättra skogarnas motståndskraft och främja den cirkulära bioekonomin. Med utgångspunkt i strategin för biologisk mångfald fram till 2030 tänker kommissionen utarbeta en ny EU-skogsstrategi för hela skogscykeln som ska främja de många tjänster som skogarna tillhandahåller.

EU:s nya skogsstrategi har som främsta mål en effektiv beskogning och bevarande och återställande av skog i Europa, för att bidra till att öka upptaget av koldioxid och främja bioekonomin, med full respekt för sådana ekologiska principer som gynnar den biologiska mångfalden. De nationella strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitikerna bör uppmuntra skogsförvaltare att bevara, utöka och förvalta skogar på ett hållbart sätt. Med utgångspunkt i meddelandet *Intensifiera EU:s insatser för att skydda och återställa världens skogar*²³ kommer kommissionen att vidta åtgärder, både lagstiftning och andra åtgärder, för att främja importerade produkter och värdekedjor som inte innebär avskogning eller försämring av skogarna.

En hållbar ”blå ekonomi” måste ges en central roll när det gäller att mildra de många krav som ställs på EU:s markresurser och bekämpa klimatförändringarna. Havens betydelse för att begränsa och mildra klimatförändringarna och underlätta anpassningen till dem erkänns i allt större utsträckning. Sektorn kan bidra genom att förbättra användningen av akvatiska och marina resurser, exempelvis genom att främja produktion och användning av nya proteinkällor som kan minska trycket på jordbruksmarken. Mer allmänt förutsätter hållbara lösningar på klimatförändringarna större tonvikt på naturbaserade lösningar, inklusive sunda och motståndskraftiga hav och oceaner. Kommissionen kommer att analysera den särskilda rapporten om klimatförändringar²⁴ från den mellanstatliga panelen för klimatförändringar och föreslå åtgärder på det maritima området. Detta kommer att omfatta olika sätt att förvalta hav på ett mer hållbart sätt, särskilt för att bidra till att ta vara på den ökande potentialen i förnybar energi till havs. Kommissionen tänker också hålla nolltolerans mot olagligt, orapporterat och oreglerat fiske. Förenta nationernas havskonferens 2020 i Portugal blir ett tillfälle för EU att lyfta fram betydelsen av åtgärder i havsrelaterade frågor.

2.1.8. En nollutsläppsvision för en giftfri miljö

För att skapa en giftfri miljö krävs både mer åtgärder för att förhindra att föroreningar uppstår och åtgärder för att städa upp och få bort föroreningarna. För att skydda EU:s medborgare och ekosystem måste EU bättre övervaka, rapportera, förebygga och åtgärda föroreningar från luft, vatten, mark och konsumentprodukter. För att nå detta mål behöver EU och medlemsstaterna mer systematiskt se över bestämmelser och politiska strategier. **För att ta itu med dessa sammanlänkade utmaningar**

²² EU:s riktlinjer SWD (2019)305 final, *EU guidance on integrating ecosystems and their services into decision-making*.

²³ COM(2019) 352 final.

²⁴ Särskild rapport om världshaven och kryosfären i ett förändrat klimat

kommer kommissionen under 2021 att anta en nollutsläppsplan för luft, vatten och mark.

Markens och ytvattnets naturliga funktioner måste återställas. Detta är nödvändigt för att bevara och återställa den biologiska mångfalden i sjöar, vattendrag, våtmarker och flodmynningar, och för att förebygga och begränsa översvämningsskador. Genomförandet av strategin från jord till bord ska minska föroreningarna från övergödning. Dessutom tänker kommissionen föreslå åtgärder för att ta itu med föroreningar från dagvatten från städer och från nya eller särskilt skadliga föroreningskällor, t.ex. mikroplast och kemikalier, däribland läkemedel. Det finns också behov av att ta itu med de kombinerade effekterna av olika föroreningar.

Kommissionen kommer att utnyttja erfarenheterna från utvärderingen av den gällande luftkvalitetslagstiftningen²⁵. Kommissionen tänker också föreslå skärpta bestämmelser om övervakning²⁶, modellering och luftkvalitetsplaner för att hjälpa de lokala myndigheterna att få renare luft. Kommissionen kommer särskilt att föreslå en översyn av luftkvalitetsnormerna för att anpassa dem bättre till Världshälsoorganisationens rekommendationer.

Kommissionen tänker se över EU:s åtgärder mot föroreningar från stora industrianläggningar. Kommissionen tänker titta på lagstiftningens sektoriella räckvidd och hur den kan göras fullt förenlig med politiken för klimat, energi och cirkulär ekonomi. Kommissionen kommer också att samarbeta med medlemsstaterna för att bättre förebygga industriolyckor.

För att garantera en giftfri miljö tänker kommissionen lägga fram en kemikaliestrategi för hållbarhet. Detta ska både bidra till att skydda människor och miljö mot farliga kemikalier och främja innovation för utvecklingen av säkrare och mer hållbara alternativ. Alla parter, inklusive näringslivet, bör samarbeta för att förena bättre hälso- och miljöskydd med ökad global konkurrenskraft. Detta kan uppnås genom att förenkla och förstärka regelverket. Kommissionen kommer att se över hur man bättre kan använda EU:s myndigheter och vetenskapliga organ för att övergå till att göra separata bedömningar av varje ämne och ge mer insyn i hur man prioriterar åtgärder för hantering av kemikalier. Samtidigt behöver regelverket snabbt återspegla den vetenskapliga utvecklingen i fråga om risker med hormonstörande ämnen, farliga kemikalier i produkter (även importerade produkter), kombinationseffekter mellan olika kemikalier samt mycket långlivade kemikalier.

2.2. Integrera hållbarhet i all EU-politik

2.2.1. Sträva efter grön finansiering och investering och säkerställa en rättvis omställning

Det finns betydande investeringsbehov som måste tillgodoses om man ska lyckas med ambitionen i den europeiska gröna given. Kommissionen har beräknat att det kommer att krävas 260 miljarder euro i ytterligare investeringar per år²⁷, dvs. cirka 1,5 % av BNP 2018, om man ska nå de aktuella klimat- och energimålen för 2030²⁸. Detta

²⁵ Kontroll av ändamålsenligheten hos direktiven om luftkvalitet, SWD(2019) 427.

²⁶ Exempelvis genom att utnyttja de nya övervakningsmöjligheter som digitaliseringen erbjuder.

²⁷ Meddelande *Gemensamma ansträngningar för att genomföra energiunionen och klimatåtgärderna – att lägga grunden för en framgångsrik övergång till ren energi*, COM(2019) 285.

²⁸ Dessa beräkningar är försiktiga eftersom de exempelvis inte tar hänsyn till investeringsbehoven för klimatanpassning eller för andra miljöutmaningar som biologisk mångfald. De omfattar inte heller den

investeringsflöde måste upprätthållas över tid. Investeringens omfattning kräver att såväl den offentliga som privata sektorn mobiliseras.

Kommissionen kommer att lägga fram en investeringsplan för ett hållbart Europa som ska bidra till att tillgodose de ytterligare finansieringsbehoven. Planen ska omfatta såväl särskild finansiering för hållbara investeringar som förslag till ett förbättrat stödjande ramverk som främjar gröna investeringar. Samtidigt kommer det att vara viktigt att förbereda fler hållbara projekt. Tekniskt bistånd och rådgivande tjänster ska hjälpa projektansvariga att bedöma och förbereda projekt och få tillgång till finansieringskällor.

EU:s budget kommer att spela en viktig roll. Kommissionen har föreslagit ett 25 %-mål för integrering av klimatfrågor i alla EU-program. EU:s budget ska också bidra till att klimatmålen uppnås på intäktssidan. Kommissionen har föreslagit nya intäktsflöden (s.k. egna medel), varav ett ska baseras på icke-återvunnet plastförpackningsavfall. Ett andra intäktsflöde skulle kunna vara att man anslår 20 % av intäkterna från auktioneringen i EU:s utsläppshandelssystem till EU:s budget.

Minst 30 % av InvestEU-fonden kommer att bidra till att bekämpa klimatförändringar. Projekten kommer dessutom att hållbarhets säkras så att man kan granska hur de bidrar till de klimatmässiga, miljömässiga och sociala målen. InvestEU ger medlemsländerna möjlighet att använda EU:s budgetgaranti för att exempelvis leva upp till de klimatrelaterade sammanhållningspolitiska målen inom sina områden och regioner. InvestEU stärker också samarbetet med nationella investeringsbanker och institutioner, vilket kan uppmuntra till en övergripande miljöanpassning av verksamheten för att nå upp till EU:s politiska mål. Dessutom kommer kommissionen, som en del i översynen av EU:s utsläppshandelssystem, att granska innovationfondens och moderniseringsfondens roll. De fonderna finansieras inte genom EU:s långtidsbudget. Ambitionen kommer att bli att stärka deras roll och öka deras effektivitet när det gäller att införa innovativa och klimatneutrala lösningar i hela EU. Vid översynen av EU:s utsläppshandelssystem kommer också tilldelningen av ytterligare inkomster till EU:s budget i syfte att stärka finansieringen av en rättvis omställning också att beaktas.

Kommissionen kommer också att arbeta med Europeiska investeringsbanksgruppen (EIB-gruppen), nationella investeringsbanker och institutioner och andra internationella finansinstitut. EIB har satt som mål att dubbla sitt klimatmål från 25 % till 50 % fram till 2025, och blir därmed Europas klimatbank.

Som en del i investeringsplanen för ett hållbart Europa kommer kommissionen att föreslå en mekanism för rättvis omställning, inklusive en fond för rättvis omställning, för att ingen ska komma på efterkälken. Omställningen kan bara lyckas om den genomförs på ett rättvist och inkluderande sätt. De mest sårbara är de som är mest utsatta för de skadliga effekterna av klimatförändringar och miljöförstöring. Samtidigt kommer omställningen att leda till betydande strukturella förändringar i affärsmodeller, kompetenskrav och relativa priser. Invånarna kommer att påverkas på olika sätt beroende på sociala och geografiska förhållanden. Alla medlemsländer, regioner och städer inleder inte omställningen från samma punkt och har inte samma kapacitet att reagera. Detta är utmaningar som kräver kraftfulla politiska åtgärder på alla nivåer.

offentliga investering som krävs för att hantera de sociala kostnaderna för omställningen och kostnaderna för uteblivna åtgärder.

Mekanismen för en rättvis omställning ska inriktas på de regioner och sektorer som påverkas mest av omställningen eftersom de är beroende av fossila bränslen och koldioxidintensiva processer. Mekanismen ska utnyttja finansieringskällor från EU:s budget men också från EIB-gruppen för att mobilisera de nödvändiga privata och offentliga medlen. Stödet ska vara kopplat till att främja en omställning till utsläppsnål och klimattålig verksamhet. Den ska också sträva efter att skydda de invånare och arbetstagare som är mest sårbara för omställningen och ge tillgång till omskolningsprogram och sysselsättning inom nya ekonomiska sektorer och energieffektiva bostäder. Kommissionen kommer att hjälpa medlemsländerna och regionerna att införa regionala omställningsplaner.

Mekanismen kompletterar det stora bidraget från EU:s budget genom alla program som är direkt relevanta för omställningen och även andra medel som Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden+ .

För att lösa de långsiktiga finansieringsbehoven för omställningen ska kommissionen tillsammans med relevanta partner fortsätta att undersöka ytterligare källor som kan mobiliseras och innovativa sätt att göra det på, som en del av investeringsplanen för ett hållbart Europa.

Behovet av en socialt rättvis omställning måste också återspeglas i politiken på EU-nivå och nationell nivå. Detta omfattar investeringar som ska ge prismässigt överkomliga lösningar till dem som påverkas av koldioxidavgifterna, exempelvis genom allmänna transporter, och åtgärder för att hantera energifattigdom och främja omskolning. Konsekvens i klimat- och miljöpolitiken och en helhetssyn är ofta förutsättningar för att säkerställa att politiken uppfattas som rättvis, vilket visar sig i debatten om beskattning av olika transportsätt. För företag och deras arbetstagare bidrar en aktiv social dialog till att föregripa och hantera förändringen på ett bra sätt. Europeiska planeringsterminens process för makroekonomisk samordning kommer att stödja den nationella politiken i dessa frågor.

Den privata sektorn kommer att vara central när det gäller finansieringen av den gröna omställningen. Det krävs långsiktiga signaler för att rikta in kapitalflödena mot grön investering och för att undvika strandade tillgångar. Under tredje kvartalet 2020 kommer kommissionen att lägga fram en förnyad strategi för hållbar finansiering och den kommer att vara inriktad på ett antal åtgärder.

För det första kommer strategin att stärka grunden för hållbara investeringar. Det kommer bland annat att kräva att Europaparlamentet och rådet antar taxonomin för att klassificera miljömässigt hållbar verksamhet. Hållbarhet ska införlivas ännu mer i ramen för företagsstyrning eftersom många företag fortfarande fokuserar för mycket på kortsiktiga finansiella resultat jämfört med långsiktig utveckling och hållbarhetsaspekter. Samtidigt måste företag och finansinstitut lämna ut mer uppgifter om klimat och miljö så att investerarna är fullt informerade om investeringarnas hållbarhet. I detta syfte kommer kommissionen att förnya direktivet om icke-finansiell rapportering. För att säkerställa lämplig hantering av miljöriskerna och minskad klimatpåverkan, och för att minska tillhörande transaktionskostnader ska kommissionen också stödja företag och andra aktörer för att utveckla standardiserade redovisningsmetoder för naturkapital inom EU och internationellt.

För det andra kommer investerare och företag att få ökade möjligheter genom att det blir lättare för dem att identifiera hållbara investeringar och se till att de är trovärdiga. Detta kan göras genom en tydlig märkning av investeringsprodukter och

genom en EU-standard för gröna obligationer som underlättar hållbara investeringar på smidigaste sätt.

För det tredje kommer klimat- och miljörisker att hanteras och integreras i det finansiella systemet. Det innebär att sådana risker integreras mer i EU:s tillsynsregelverk och det gör det lättare att bedöma lämpligheten i de befintliga kapitalkraven för gröna tillgångar. Vi ska också undersöka hur vårt finansiella system kan bidra till att öka motståndskraften mot klimat- och miljörisker, särskilt när det gäller fysiska risker och skador som uppstår vid naturkatastrofer.

2.2.2. Miljöanpassa medlemsländernas budgetar och sända ut rätt prissignaler

Medlemsländernas budgetar spelar en viktig roll i omställningen. Större användning av gröna budgeteringsverktyg kommer att bidra till att styra om offentliga investeringar, konsumtion och beskattning till gröna prioriteringar och bort från skadliga subventioner. Kommissionen kommer att samarbeta med medlemsländerna för att granska och jämföra metoder för grön budgetering. Detta ska göra det enklare att bedöma i vilken utsträckning årliga budgetar och finanspolitiska planer på medellång sikt tar hänsyn till miljömässiga aspekter och risker, och dra lärdom av bästa praxis. I granskningen av EU:s ram för den ekonomiska styrningen kommer det att ingå en hänvisning till grön offentlig investering i samband med de offentliga finansernas kvalitet. Detta kommer att ge underlag för en debatt om hur EU:s finanspolitiska styrning kan förbättras. Resultatet av debatten kommer att ligga till grund för eventuella framtida åtgärder, inklusive hur man ska behandla gröna investeringar inom EU:s finanspolitiska regler, samtidigt som skyddsåtgärder mot risker för hållbar skuldsättning bevaras.

Väl utformade skattereformer kan öka den ekonomiska tillväxten och motståndskraften mot klimatchocker och bidra till ett rättvisare samhälle och en rättvis omställning. Reformerna har en direkt uppgift genom att sända ut rätt prissignaler och ge rätt incitament till ett hållbart beteende från producenternas, användarnas och konsumenternas sida. På nationell nivå kommer den europeiska gröna given att skapa förutsättningar för omfattande skattereformer och ta bort subventioner för fossila bränslen, vilket innebär att skattebördan förs över från arbete till utsläpp och tar hänsyn till sociala aspekter. Kommissionens förslag om mervärdesskattesatser, som för närvarande ligger hos rådet, måste antas snabbt så att medlemsländerna kan använda mervärdesskattesatserna på ett mer målinriktat sätt som återspeglar de ökade miljöambitionerna, för att exempelvis stödja ekologiska frukter och grönsaker.

Utvärderingar pågår av de relevanta riktlinjerna om statligt stöd, bl.a. riktlinjerna om statligt stöd till miljöskydd och energi. Riktlinjerna kommer att ses över senast 2021 så att de ska återspegla den gröna givens politiska mål, stödja en kostnadseffektiv omställning till klimatneutralitet senast 2050 och underlätta utfasningen av fossila bränslen, särskilt av dem som är mest förorenande, för att på så sätt skapa lika villkor på den inre marknaden. Den här översynen kan också skapa möjlighet att hantera marknadshinder för rena produkter.

2.2.3. Mobilisera forskning och främja innovation

Ny teknik, hållbara lösningar och banbrytande innovation är avgörande om vi ska kunna nå målen i den europeiska gröna given. Om EU ska kunna behålla sin konkurrensfördel inom ren teknik måste den storskaliga spridningen och demonstrationen av ny teknik i alla sektorer och på hela den inre marknaden öka avsevärt, och nya

innovativa värdekedjor måste skapas. Detta ligger utanför varje enskilt medlemslands förmåga. Horisont Europa kommer tillsammans med andra EU-program att spela en avgörande roll när det gäller att utnyttja nationella offentliga och privata investeringar. Minst 35 % av budgeten för Horisont Europa ska användas för att finansiera nya klimatlösningar som är relevanta för genomförandet av den gröna given.

Genom programmet Horisont Europa finns ett omfattande utbud av instrument tillgängligt som kommer att stödja de forsknings- och innovationssatsningar som behövs. Fyra ”Gröna given-uppdrag” kommer att bidra till storskaliga förändringar inom områden som anpassning till klimatförändringar, oceaner, städer och mark. De här uppdragen kommer att föra samman en rad olika aktörer, inklusive regioner och invånare. Partnerskap med industrin och medlemsländerna ska stödja forskning och innovation inom transport, däribland batterier, ren vätgas, koldioxidsnål stålproduktion, cirkulära biobaserade sektorer och bebyggd miljö. Kunskaps- och innovationsgrupperna inom Europeiska institutet för innovation och teknik ska fortsätta att främja samarbete mellan institutioner för högre utbildning, forskningsorganisationer och företag om klimatförändringar, hållbar energi, framtidens livsmedel och smarta, miljövänliga och integrerade stadstransporter. Europeiska innovationsrådet kommer att erbjuda finansiering, kapitalinvesteringar och företagsfrämjande tjänster till nystartade och små och medelstora företag med hög potential, så att de ska kunna skapa banbrytande gröna given-innovationer som snabbt kan växa på den globala marknaden.

Konventionella metoder kommer inte att vara tillräckliga. I EU:s forsknings- och innovationsagenda betonas experiment och arbete över sektors- och fackområden, och den kommer att tillämpa den systematiska strategi som behövs om man ska uppnå målen i den gröna given. Programmet Horisont Europa kommer också att omfatta lokalsamhällen när det gäller arbetet för en mer hållbar framtid. Det kommer att ske i initiativ där man vill kombinera marknadsmässig efterfrågan och teknikdriven utveckling.

Tillgängliga och kompatibla data är kärnan i databaserad innovation. Dessa data, i kombination med digital infrastruktur (till exempel superdatorer, datormoln, ultrasnabba nät) och artificiell intelligens, underlättar evidensbaserade beslut och ökar kapaciteten att förstå och hantera miljöutmaningar. Kommissionen kommer att stödja arbetet att frigöra de fulla fördelarna med den digitala omvandlingen för att på så sätt stödja den gröna omställningen. En omedelbar prioritering är att öka EU:s förmåga att förutse och hantera miljökatastrofer. I detta syfte kommer kommissionen att sammanföra europeisk vetenskaplig och industriell spetskompetens för att utveckla en mycket exakt modell av jorden.

2.2.4. Främja utbildning

Skolor, utbildningsinstitutioner och universitet är väl lämpade för att engagera elever, föräldrar och samhället i stort i de förändringar som krävs för att omställningen ska lyckas. Kommissionen ska förbereda en europeisk kompetensram för att bidra till utvecklingen och bedömningen av kunskaper, kompetens och attityder när det gäller klimatförändring och hållbar utveckling. Den ska också tillhandahålla stödmaterial och underlätta erfarenhetsutbyte i EU:s nätverk av lärarutbildningsprogram.

Kommissionen har arbetat för att ge medlemsländerna nya finansiella resurser för att göra skolbyggnader och skolverksamheten hållbarare. I syfte att mobilisera 3 miljarder euro i investeringar i skolinfrastuktur under 2020 har kommissionen stärkt

samarbetet med Europeiska investeringsbanken och skapat starkare band mellan strukturfonderna och de nya finansiella instrumenten.

Proaktiv omskolning och kompetenshöjning är nödvändigt om man ska kunna dra nytta av den gröna omställningen. Den föreslagna Europeiska socialfonden+ kommer spela en viktig roll när det gäller att hjälpa EU:s arbetskraft att få den kompetens som behövs vid övergången från sektorer på tillbakagång till växande sektorer och för att anpassa sig till nya processer. Kompetensagendan och ungdomsgarantin kommer att uppdateras för att öka anställbarheten inom den gröna ekonomin.

2.2.5. *En grön princip: ”inte vålla skada”*

Alla åtgärder och alla strategier ska dra åt samma håll för att hjälpa EU att klara en lyckad och rättvis omställning till en hållbar framtid. Kommissionens verktyg för bättre lagstiftning utgör en stadig grund för detta. Konsekvensbedömningar görs utifrån offentliga samråd, identifiering av miljömässig, social och ekonomisk påverkan och analys av hur små och hur medelstora företag påverkas och innovation främjas eller hindras. Dessa bedömningar bidrar sedan till effektiva politiska val till lägsta möjliga kostnad, i linje med målen för den gröna given. Utvärderingar görs också systematiskt för att bedöma samstämmigheten mellan den aktuella lagstiftningen och nya prioriteringar.

I syfte att få stöd i arbetet med att identifiera och åtgärda inkonsekvenser i den aktuella lagstiftningen **bjuder kommissionen in intressenter att använda tillgängliga plattformar²⁹ för att förenkla lagstiftningen och identifiera problematiska fall.** Kommissionen kommer att beakta dessa förslag när den förbereder utvärderingar, konsekvensbedömningar och lagförslag inom den gröna given.

Utifrån resultaten från den nyligen genomförda utvärderingen av initiativet bättre lagstiftning ska kommissionen dessutom **förbättra hur frågor om hållbarhet och innovation hanteras i riktlinjerna för bättre lagstiftning och med de tillhörande verktygen.** Målet är att se till att alla initiativ inom den gröna given når sina mål på det mest effektiva och minst betungande sättet och att alla andra EU-initiativ lever upp till den gröna principen: Inte vålla skada. Därför kommer motiveringen som åtföljer alla lagstiftningsförslag och delegerade akter att omfatta ett särskilt avsnitt där det förklaras hur varje initiativ följer den här principen.

3. EU SOM GLOBAL LEDARE

De globala utmaningar som följer med klimatförändringar och miljöförstöring kräver en global lösning. EU kommer att fortsätta att främja och genomföra en ambitiös miljö-, klimat- och energipolitik i hela världen. Man kommer att utveckla en starkare ”gröna given-diplomati” inriktad på att övertyga och stödja andra att ta sin del av ansvaret för att främja en hållbarare utveckling. Genom att föregå med gott exempel och följa upp med diplomati, handelspolitik, utvecklingsstöd och annan utrikespolitik kan EU vara en effektiv talesman. Kommissionen och den höge representanten kommer att ha ett nära samarbete med medlemsländerna för att mobilisera alla diplomatiska kanaler, både bilaterala och multilaterala – inklusive FN, G7, G20, WTO och andra relevanta internationella forum.

²⁹ Kom med synpunkter – Minska regelbördan webbplats: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/lighten-load_sv

EU kommer att fortsätta att arbeta för att Parisavtalet ska förbli det oumbärliga multilaterala ramverket för att bekämpa klimatförändringarna. Samtidigt som EU:s andel av de globala utsläppen minskar, är det viktigt att andra regioner vidtar jämförbara åtgärder och ökar sina satsningar för att man på ett meningsfullt sätt ska kunna hantera de globala klimatutmaningarna. Debatten om klimatambitionerna kommer att intensifieras under de närmaste månaderna i linje med Parisavtalets bestämmelser om regelbundna inventeringar och uppdateringar. Partskonferensen i Glasgow 2020 kommer att bli en viktig milstolpe före den globala inventeringen 2023. Då kommer framstegen mot de långsiktiga målen att bedömas. Som det är just nu framgår det tydligt att den globala ambitionsnivån är otillräcklig³⁰. EU kommer att ha ett intensivare samarbete med alla partner för att öka de gemensamma insatserna och hjälpa dem att se över och genomföra sina nationellt fastställda åtgärder och utforma ambitiösa långsiktiga strategier. Detta kommer att bygga på EU:s egna ökade ambitioner som beskrivs i avsnitt 2.

Samtidigt kommer EU att intensifiera sitt bilaterala engagemang med partnerländer och där det behövs också etablera innovativa former av engagemang. EU kommer att fortsätta att samarbeta med de ekonomier i G20 som är ansvariga för 80 % av de globala växthusgasutsläppen. För att höja nivån på de klimatåtgärder som internationella partner har vidtagit krävs specialanpassade geografiska strategier som återspeglar olika sammanhang och lokala behov – till exempel för nuvarande och framtida stora utsläppskällor, för de minst utvecklade länderna och för små östater under utveckling. **EU samarbetar också med globala partner för att utveckla internationella koldioxidmarknader** som ett viktigt verktyg för att skapa ekonomiska incitament för klimatåtgärder.

EU kommer att lägga stor vikt vid att stödja sina närmaste grannar. Den gröna omställningen i EU kan bara bli helt ändamålsenlig om EU:s närmaste grannskap också vidtar ändamålsenliga åtgärder. Arbetet med en grön agenda för västra Balkan pågår. Kommissionen och den höga representanten planerar också ett antal starka miljö-, energi- och klimatpartnerskap med det södra grannskapet och inom det östliga partnerskapet.

Toppmötena mellan EU och Kina 2020 i Peking och Leipzig innebär en möjlighet att förstärka samarbetet mellan EU och Kina i klimat- och miljöfrågor, särskilt inför **konferensen om biologisk mångfald i Kunming** och Partskonferensen i Glasgow.

På samma sätt bör den kommande övergripande strategin med Afrika och 2020 års toppmöte mellan Afrikanska unionen och EU göra klimat- och miljöfrågor centrala i förbindelserna mellan de två kontinenterna. I synnerhet kommer alliansen mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen att försöka frigöra Afrikas potential för att göra snabba framsteg mot en grön och cirkulär ekonomi inklusive hållbara energi- och livsmedelssystem och smarta städer. EU kommer att stärka sitt samarbete med Afrika för att skapa en mer utbredd användning av och handel med hållbar och ren energi. Förnybar energi och energieffektivitet, till exempel för ren matlagning, är viktigt för att minska skillnaderna i tillgång till energi i Afrika samtidigt som man ska minska koldioxidutsläppen så mycket som krävs. EU kommer att lansera ett ”NaturAfrica”-initiativ som ska hantera förlusten av biologisk mångfald genom att skapa ett nätverk av skyddade områden för att skydda vilda djur och växter och erbjuda lokalbefolkningen möjligheter inom gröna sektorer.

³⁰ Föreanta nationernas rapport 2019 *Environment emissions gap*

Mer allmänt kommer EU att använda sina diplomatiska och finansiella verktyg för att se till att gröna allianser ingår i relationerna med Afrika och andra partnerländer och -regioner, särskilt i Latinamerika, Karibien, Asien och Stillahavsområdet.

EU bör också stärka de pågående initiativen och samarbeta med tredjeländer om övergripande klimat- och miljöfrågor. Detta kan omfatta att avskaffa globala subventioner för fossila bränslen i linje med G20-gruppens åtaganden, att fasa ut finansiering från multilaterala institutioner inom fossil infrastruktur, att stärka hållbar finansiering, att fasa ut all nybyggnad av kolkraftverk och att agera för att minska metanutsläppen.

EU inser också att de globala klimat- och miljöutmaningarna är något som i hög grad förstärker hoten och leder till instabilitet. Den gröna omställningen kommer att omforma geopolitiken, däribland globala ekonomiska, handelsmässiga och säkerhetsmässiga intressen. Detta skapar utmaningar för ett antal stater och samhällen. EU ska samarbeta med alla partner för att öka den klimat- och miljömässiga motståndskraften för att förhindra att dessa utmaningar blir källor till konflikter, otrygg livsmedelsförsörjning, befolkningsförflyttningar och tvångsförflyttningar, och stödja en rättvis omställning globalt. Klimatpolitiska effekter bör bli en integrerad del av EU:s tänkande och åtgärder i utrikesfrågor, inbegripet inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik.

Handelspolitiken kan stödja EU:s gröna omställning. Den fungerar som en plattform för samarbete med handelspartner i klimat- och miljöåtgärder. Åtaganden om hållbarhet har kontinuerligt stärkts i EU:s handelsavtal, särskilt vad gäller åtgärderna mot klimatförändringar. Kommissionen har också intensifierat insatserna för att genomföra åtagandena för hållbar utveckling i EU:s handelsavtal, och de här insatserna kommer att förstärkas ytterligare när en ansvarig för efterlevnaden av handelsavtal utnämns. När det gäller just klimatförändringar omfattar EU:s alla senaste avtal ett bindande åtagande för parterna att ratificera och verkningsfullt genomföra Parisavtalet. Kommissionen kommer att föreslå att efterlevnaden av Parisavtalet ska bli ett viktigt inslag i alla framtida övergripande handelsavtal. EU:s handelspolitik underlättar handel och investeringar i miljövänliga varor och tjänster och främjar klimatvänlig offentlig upphandling. Handelspolitiken måste också säkerställa icke-snedvriden, rättvis handel och investering i råvaror som EU:s ekonomi behöver för en grön övergång. Det kan bidra till att motverka skadliga metoder som olaglig avverkning, förbättra det rättsliga samarbetet, främja EU:s standarder och undanröja icke-tariffära hinder inom sektorn för förnybar energi. Alla kemikalier, material, livsmedel och andra produkter som släpps ut på den europeiska marknaden måste fullt ut följa relevanta EU-förordningar och standarder. EU bör använda sin expertis inom grön lagstiftning för att uppmuntra parterna att utforma liknande bestämmelser som är lika ambitiösa som EU:s regler, vilket kan underlätta handeln och öka miljöskyddet och begränsningen av klimatförändringar i de här länderna.

Som världens största inre marknad kan EU fastställa standarder som gäller för globala värdekedjor. Kommissionen kommer att fortsätta att arbeta på nya standarder för hållbar tillväxt och använda sin ekonomiska tyngd för att utforma internationella standarder som överensstämmer med EU:s miljö- och klimatambitioner. Den kommer att verka för att underlätta handeln med miljövaror och miljö-tjänster, i bilaterala och multilaterala forum, och stödja öppna och attraktiva marknader för hållbara produkter i EU och världen. Den kommer att arbeta med globala partner för att säkerställa EU:s

tillgång till resurser och till strategiska råvaror.

EU:s internationella samarbets- och partnerskapspolitik bör fortsätta att bidra till att mobilisera såväl offentliga som privata medel för att klara omställningen. EU och dess medlemsstater är fortfarande världens största givare av utvecklingsbistånd och står för mer än 40 % av världens offentliga klimatfinansiering. Eftersom den offentliga finansieringen inte kommer att räcka kommer EU och dess medlemsländer att samordna sitt stöd för att tillsammans med partner överbrygga finansieringsklyftan med privata medel. I kommissionens förslag till ett instrument för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete föreslås att 25 % av dess budget ska anslås till klimatrelaterade mål. Kommission ska också stödja åtagandet med nationella offentliga finansiella resurser för att förbättra investeringsklimatet och få bidrag från den privata sektorn. Detta arbete måste kombineras med möjligheter att med hjälp av verktyg som garantifonder och blandfinansiering minska riskerna för investeringar i hållbar utveckling.

För att mobilisera internationella investerare kommer EU också att fortsätta att ligga i framkant när det gäller satsningarna att etablera ett finansiellt system som stöder global hållbar tillväxt. EU kommer att bygga på den internationella plattformen för hållbar finansiering som nyligen inrättades för att samordna insatserna för miljömässigt hållbara finansieringsinitiativ som taxonomier, offentliggörande, standarder och märkning. Kommission kommer också att uppmuntra till diskussioner i andra internationella forum, särskilt G7 och G20.

4. DAGS ATT AGERA – TILLSAMMANS: EN EUROPEISK KLIMATPAKT

Allmänhetens och alla intressenters engagemang är avgörande för om den europeiska gröna given ska lyckas. Politiska händelser på senare tid visar att omvälvande politiska förändringar bara fungerar om medborgarna får vara fullt delaktiga i utformningen. Människor är oroliga för jobb, uppvärmning och att få ekonomin att gå ihop, och om den gröna given ska lyckas och ge en bestående förändring bör EU-institutionerna samarbeta med dem. De är och bör förbli en drivkraft bakom omställningen.

Kommissionen kommer att lansera en europeisk klimatpakt senast i mars 2020 och den ska inriktas på tre olika sätt att engagera allmänheten i miljöåtgärder. För det första ska kommissionen uppmuntra till informationsutbyte och inspiration och främja allmänhetens insikter i det hot och den utmaning som klimatförändringarna och miljöförstörelsen innebär och i hur man ska kunna motverka dem. Flera olika kanaler och verktyg ska användas till detta, inklusive evenemang i medlemsländerna, i stil med kommissionens pågående medborgardialoger. För det andra bör det finnas både verkliga och virtuella platser där man kan uttrycka sina idéer och sin kreativitet och arbeta tillsammans med ambitiösa åtgärder, både på individuell och kollektiv nivå. Deltagarna ska uppmuntras att åta sig att uppfylla specifika klimatmål. För det tredje ska kommissionen arbeta med att bygga upp kapacitet för att underlätta för gräsrotsinitiativ om klimatförändringar och miljöskydd. Information, vägledning och utbildningsmoduler kan bidra till erfarenhetsutbyte. Kommissionen ska se till att den gröna omställningen får en framträdande ställning i debatten om det framtida EU.

Klimatpakten ska bygga på kommissionens pågående medborgardialoger och medborgarsammankomster över hela EU, och på den roll kommittéerna spelar för den sociala dialogen. Den ska fortsätta att verka för att stärka regionala och lokala samhällen, inklusive energisamhällen. Den urbana dimensionen i

sammanhållningspolitiken ska stärkas och det förslagna Europeiska stadsinitiativet ska erbjuda stöd till städer för att hjälpa dem att på bästa sätt utnyttja möjligheterna att utveckla hållbara stadsutvecklingsstrategier. Borgmästaravtalet kommer även fortsättningsvis att vara en central kraft. Kommissionen kommer att fortsätta att ge stöd till städer och regioner som vill göra ambitiösa åtaganden inom klimat- och energipolitik. Den kommer att förbli en viktig plattform för utbyte av erfarenheter om hur man genomför förändring lokalt.

Kommissionen är också angelägen om att minska sin miljöpåverkan som institution och som arbetsgivare. Den kommer att lägga fram en omfattande åtgärdsplan 2020 för att själv genomföra målen i den gröna given och vara klimatneutral senast 2030. Kommissionen uppmuntrar alla andra institutioner, organ och byråer inom EU att arbeta med kommissionen och lägga fram liknande ambitiösa åtgärder.

Förutom klimatpakten bör kommissionen och medlemsländerna arbeta för att se till att alla tillgängliga planeringsverktyg för den europeiska gröna given används enhetligt. De viktigaste av dessa är de nationella energi- och klimatplanerna och de föreslagna strategiska nationella planerna för genomförande av den gemensamma jordbrukspolitiken. Kommissionen ska se till att de är ändamålsenliga och att medlemsländerna genomför dem på ett ändamålsenligt sätt, och kommer själv att använda verktyg som den europeiska planeringsterminen när så är lämpligt.

EU-fonder, inklusive för landsbygdsutveckling, ska hjälpa landsbygdsområden att utnyttja möjligheter inom den cirkulära ekonomin och bioekonomin. Kommissionen kommer att ta hänsyn till detta i sin långsiktiga vision för landsbygdsområden. Kommissionen kommer också att lägga särskild vikt vid de yttersta randområdenas roll i den europeiska gröna given, och ta hänsyn till deras sårbarhet för klimatförändringar och naturkatastrofer och deras unika tillgångar: biologisk mångfald och förnybara energikällor. Kommissionen kommer att vidareutveckla arbetet med initiativet ren energi för EU:s öar för att utveckla en långsiktig ram och påskynda omställningen till ren energi på alla öar i EU.

Kommissionen och medlemsländerna måste också se till att politik och lagstiftning verkställs och ger resultat. Granskningen av genomförandet av EU:s miljöpolitik kommer att spela en avgörande roll i kartläggningen av situationen i varje medlemsland. Kommissionen ska också lägga fram ett nytt miljöhandlingsprogram som ska komplettera den europeiska gröna given. Den ska omfatta en ny övervakningsmekanism som ska se till att EU fortsätter att följa och uppnå sina miljömål. Kommissionen ska också lansera en resultattavla för att övervaka framstegen i förhållande till alla mål för den europeiska gröna given.

Kommissionen överväger att se över Århusförordningen för att göra det lättare **för invånare och icke-statliga organisationer som ifrågasätter lagligheten i beslut som påverkar miljön att komma åt administrativa och rättsliga granskningar på EU-nivå.** Kommissionen ska också vidta åtgärder för att förbättra möjlighet till rättslig prövning vid nationella domstolar i alla medlemsländer. Man ska också främja insatser från EU, dess medlemsländer och det internationella samfundet för att intensifiera insatserna mot miljöbrott.

Med den europeiska gröna given lanseras en ny tillväxtstrategi för EU. Den stöder EU:s omställning till ett rättvist och välmående samhälle som klarar de utmaningar som klimatförändringar och miljöförstörelse ställer oss inför, och som förbättrar livskvaliteten för nuvarande och framtida generationer. Kommissionen uppmanar Europaparlamentet

och Europeiska rådet att stödja den europeiska gröna given och ge sitt fulla stöd till de åtgärder som den innehåller.